

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Meitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felelőségek intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX évfolyam. 12. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hónapra ——— 3 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Kedd január 16

Kulturpolitika.

Budapest, január 15.

(P. C.) Az a sok részletkérdés, melyek
ben a kultusbudget tárgyalása a pénzü-
gyi bizottságban mozgott, ép oly kevésbé
ad helyes összbonyomást szellemi kultu-
ráról, amint egyes vonalak és szinfol-
tok még nem alkotnak festményt. A ma-
gyar állam hatalmas fellendülése, mely
állam sok évszázadon át tartó, nyomasztó
gyámkodás kényszeréből egyszerre csak
egy nagykoru nemzet kötelességeinek látta
magát kiteve, természetesen nem tartha-
tott lépést a sohasem pihenő, óriási lép-
tekkal előre haladó európai kultúra kö-
vetelményeivel s a közoktatástügyi tárca
eddig vezetőit annál enyhébben kell bi-
rálni, minthogy a gazdasági élet kemény
harcai minden nagyobb koncepció félték
szárnycsapását már kezdetben megbéni-
tötték és a radikális alkotás igen nyomós
okokból eleve kizártak látszott. A kul-
tusztárcának eddig — sajnos — óvatos
tojástanccot kellett lejtetnie a különböző
kényes érdekek közt, melyeket mind dog-
matikus delikatesse-szeli kellett kezelni; a
kultuszminiszterek minden figyelmüket
arra fordították, hogy kis hajójukat a párt-
politika, a felekezeti és nemzetiségi szem-
pontok vészes zátonyain és megsemmisítő
forgatagain szerencsésen és sértetlenül át-
vezessék s nem jutottak hozzá, hogy rako-
mányuk értékét növeljék. Az ország köz-
véleménye tehát, mely miként az athéneiek
jól ismeri a jót, ha nem is műveli azt,
panaszai, közönyössége és elégedetlensége
közepett nagy örömmel üdvözölte azt a
programot, melyben Wlassics Gyula
kultuszminiszter a nemzeti kultúra alap-
jait biztos látással és európai szellemmel
körvonalozta s egy oly kitűnő szakember
szavait, mint Emmer Kornél, a ki tekin-
tettel a kultuszminiszter lemondásáról for-
galomba hozott hírekre, Wlassicsnak állá-
sában való megmaradását, illetve e prog-
ramnak általa való keresztülvitelét kö-
vetelte s e követelés bizonynyal a leg-
szélesebb körökben visszhangra talál s
érteni fogják azt. Hisz nagyban és egészben
hozza simul ez a program a Széll-kor-
mányzat politikájához, állam és társadalom
közreműködéséhez és bármilyen kitűnőnek
legyenek lelkes kultuszminiszterünk szán-
dékai s habár a tárca részleteit, a tanterv,
módszer, tankönyvek kérdését, nemzeti
kulturánk extenzív és intenzív kiépítését
a legkitűnőbb módon oldják is meg, ál-
dásos eredményt csak akkor fog felmutatni ez
a nagyszabású akció, ha maga a társada-
lom számol a gyakorlati élet követelmé-
nyeivel, közoktatási ügyünkben megragadja
a modern érzéket, az új vonást és nem
kizárólag arra törekszik, hogy közéletünk
két eredendő bajját, a bürokratikus alap-
tölkét és szellemi proletárságot geometriai
progresszió szerint növelje.

A magyar társadalom, úgy látszik,
már rég elaludta a nagy Széchényi prófétai
agitációját; fel kell tehát rázni álmából,
hogy szedje össze s küzdje fel magát
újfént Wlassics programjának magas-
latára, hogy a „kvalifikált“ kasztok bilin-
cséből szabadulva, a kereskedelmet és
ipart is gentry-képesse tegye és a helyett,
hogy az állam költségvetése mesterségesen
tenyésztett hivatalokkal mindinkább meg-
terhelhetik, kötelessége a társadalom inteli-
gens rétegeinek, hogy az improduktív
„irástudókból“ a nemzeti jólét derék s
erős munkásait alkossa meg.

Városi bizottságok.

Nagybecskerek, január 16.

Az új képviselőtestület tegnap gyűlt egybe
először, még pedig fontos munkára. Talán azért
is telt meg a gyűlésterem az utolsó helyig, a
fontos feladatnak pedig valóságos farsangi jó-
kedvvel feleltek meg a részben új, részben
kipróbált városatyák.

A bizottságokat ezuttal is, mint régen,
közfelkiáltással választották meg, s a közgyűlés
nem egyszer inkább egy nem arravaló tagot
akceptált, semhogy kitegye magát egy esetleges
szavazás kollektíváinak. Hiszen elvégre is
nem azért városi képviselő valaki, hogy egész
délután a városházán üljön. Mi lenne akkor a
kaláberből meg a törzsasztalból?

A közgyűlés, melyen dr. Grandjean
polgármester elnököl, a következőkben választotta
meg az egyes bizottságokat:

I. Állandó választmány.

Annau János
Bauer Pál
Grünbaum Arnold
Dr. Gyorgyevics Milos
Jeszenszky Nándor
Dr. Klein Mór
Szabó Ferenc
Krumenaker Ferenc
Keresztes Aladár
Végh Károly
Menczer Lipót
Dr. Mangold Samu
Dr. Petrovics Szvetozár
Dr. Annau Ernő
Risztics Pál
Szekulics Vazul
Schmidt Antal
Dr. Stassik Ferenc
Szalay József
Straics György.

2. Pénzügyi bizottság.

Dr. Brájer Lajos
Franz J. L.
Haidegger Ödön
Napholz Agoston
Oldal Antal
Krsztics János
Steinitzer Géza
Wolfinger Viktor.

3. Számvizsgáló bizottság.

Keresztes Aladár (elnök)
Konkoly Samu
Szebasztián János
Szávits Sándor
Wolfinger Viktor.

4. Építési bizottság.

Krumenaker Ferenc
Szalay József
Kühn János
Gligorovics János
Opolcer Lajos
Napholz Agoston
Szilágyi Albert
Wingler Ferenc
Wolfinger Viktor
Machalek János.

5. Közmunka bizottság.

Annau János
Kühn János
Krumenaker József
Magyarov Lása
Benkovich Miklós
Tarnay Ferenc
Ifj. Steyer István
Idb. Steyer Péter
Weiterschan Jakab
Weisz Izidor.

6. Kövezési bizottság.

Opolcer Lajos
Bauer Pál
Steyer István
Franz J. L.
Dr. Gyorgyevics Milos
Dr. Haidegger Lajos
Babinsky István

Nastics Szvetozár
Marinkov Pál
Steinitzer Géza
Radoicsics Tósa
Machalek János

7. Közegészségügyi bizottság.

Benkovich Mihály
Dr. Brájer Lajos
Baaden Károly
Balázi József
Dr. Fialowszki Béla
Dr. Guttman Jakab
Dr. Haidegger Lajos
Dr. Hadfy Miklós
Dr. Hirschl Mór
Halász Jenő
Jeszenszky Nándor
Dr. Klein Mór
Kellner József
Dr. Klein Dániel
Dr. Kuszing János
Dr. Magyar Károly
Mikhael Béla
Menczer Lipót
Sztraity György
Dr. Nónay Pál
Dr. Plechl Szilárd
Popovics Bogdán
Szalay József
Dr. Stein József
Dr. Král Tamás
Dr. Szauerwald Bálint
Dr. Andrics Szvetozár
Dr. Grün Mór.

8. Kerti bizottság.

Dr. Haidegger Lajos
Krsztics János
Menczer Lipót
Dr. Panics Mladen
Reitter Oszkár
Rehák Béla
Rigó István
Kupuszárovi Miklós
Hausladen Mátyás
Dr. Weiterschan József
Wolfinger Viktor
Grünbaum Arnold
Staniszavlyev Lása.

9. Főgimnáziumi bizottság.

Dr. Brájer Lajos
Balázi József
Franz J. L.
Dr. Gyorgyevics Milos
Dr. Klein Mór
Menczer Lipót
Dr. Mangold Samu
Dr. Plechl Szilárd
Szabó Ferenc
Dr. Grandjean József.

10. Szintügyi bizottság.

Dr. Brájer Lajos
Dr. Kiss János
Dr. Vinczevidy Ernő.

11. Villamvilágítási bizottság.

Franz J. L.
Dr. Gyorgyevics Milos
Krsztics János
Krumenaker Ferenc
Kurländer Imre
Dr. Mangold Samu
Napholz Agoston
Oldal Antal
Dr. Pejits György
Wolfinger Viktor.

12. Tiszti nyugdíj-bizottság.

Balázi József
Franz J. L.
Oldal Antal
Steinitzer Géza
Mayer Rezső.

13. Jövedéki bizottság.

Franz J. L.
Dr. Kiss János
Krumenaker Ferencz
Lucsics Miklós
Mayer Rezső
Oldal Antal
Dr. Panics Mladen
Radoicsics Tivadar

Szekulics Vazul
Steyer István.

14. Árvaszeiki ülnökök.

Dr. Anna Ernő
Dr. Gyorgyevics Milos
Dr. Hollaender László
Dr. Kiss János
Dr. Petrovics Savetozár
Dr. Stassik Ferencz
Dr. Stern Lázár.

15. Mezőgazdasági bizottság.

Poroszkay Béla
Wolfinger Viktor
Bauer Henrik
Dr. Magyar Károly
Krumenaker József
Marton Andor
Dimitrevics Gyurka
Rackov Zsiva
Bakalov Mita
Weiterschan Mihály
Steyer István
Weisz Izidor

Póttagok:

Konkoly Samu
Gligorovits János.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 20. Táncestély a kaszinóban.
Január 25. Kubelik Ján hangversenye a színházban.
Február 1. Zártkörű jelmezestély a kaszinóban.
Február 3. Nyomdászok bálja a kaszinóban.
Febr. 10. A „Polgári Dalárda” estélye Marcoinnál.
" 11. " " " Koválnál.
" 12. " " " Rózsánál.
Február 27. Kerékpár-egylet vig estélye.
A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

A hóról.

„Ringva rengve
Nagy pihékben,
Halk zenével,
Lágy fehéren,
Tompán,
Szinte hallható,
Hullt a hó.”

Ez tegnap volt a mint varázsra
Ujult minden szívnek álma,
Erő jött a zsihadt vérbe.
Gyorsabb lön a keringése.
Ringó, lengő hópihéknak
Szólt a lantról minden ének
S hitte a poétahad,
Most már están így marad.

Itt a ma,
Langyra vált a tél fagya.
Házereszről eső csurran,
Patak nő a gyalog utban.
A kalucsnik annyi száza
Kikerül a trotoárra —
Ez a vég:
Egen, szívben szűrkeség.

Most megint unottan élünk,
Ószutós lesz a kedélyünk;
Mig majd újból nagy pihékben
Halk zenével, lágy fehéren —
Tompán, szinte hallható —
Hull a hó.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán és dr. Dellimanics Lajos alispán visszaérkeztek Nagybecskerekre.

— Igazoló választmányi ülés. A múlt hóban megejtett városi képviselőválasztásokból kitolyólag a IX. kerületbeli választásokat felebezéssel támadták meg. Ennek elintézésére f. hó 19-én d. u. 4 órakor az igazoló-választmány dr. Dellimanics Lajos alispán elnöklete alatt ülést tart az alispáni kisteremben. Az igazoló választmány kinevezett tagjai Réczey Gyula és Krsztics János, választott tagok Oldal Antal és Menczer Lipót.

— Közigazgatási bizottsági ülés. Torontál-vármegye közigazgatási bizottsága rendes január havi ülését — eltérőleg a rendes szokástól — január 22-én d. e. 10 órakor tartja meg.

— Uj kanonok. A csanádegyházmegyei papnövelde egy érdemekben gazdag és tudós tanára részestül legközelebb legfelsőbb kitüntetésben. Szűcs Jánost, az egyháztörténet és kánonjog kitűnő tanárát — mint megbízható forrásból jelentik — a király c. kanonokká nevezte ki és a hivatalos lap immár a napokban közhírré fogja tenni e kinevezést. A kitüntetéshez már is számosan gratuláltak a népszerű és köskskedvelt tanárnak, a ki most tölti be életének 45-ik és felszentelésének 22-ik évét.

— A „Notre Dame” zárdában. Temesvárról írják: Dessewffy Sándor megyés püspök Láng Dávid józsefvárosi plébános helyére Benó József püspöki levéltárnokot Nagybecskerek szülöttjét, nevezte ki a „Notre Dame” apácák belvárosi gyóntatójának.

— Uj egyházmegyei tanfelügyelő. Dessewffy Sándor megyés püspök dr. Kun László kanonok, csanádegyházmegyei tanfelügyelő helyébe, a ki saját kérelmére felmentetett, dr. Engels János kanonokot nevezte ki.

— Hymen. Fuchs Ernő, Glogon község helyettes segédjegyzője, joghallgató, eljegyezte Berta István leányát Terkát Szegedről.

— Kerékpárosok vig estélye. Harmadestendeje történt, hogy a nagybecskereki kerékpáregylet belemerészkedett egy táncestélybe, a melyet farsang utolsó napján hozott létre a farsang utoljárt jellemző műsorral. A pesszimisták, akik az előzőleg nem sikerült mulatságokból akartak következtetést vonni, váltig azt hajtogatták, hogy rémületes fiaskó lesz a vége. Az estélyen aztán megtörtént, hogy a kaszinó termei alig győzték magukba fogadni a közönséget. Akadtak olyanok is, akik visszamentek, mert túlságosnak találták a meleget, de az ott maradtak konstátálták, hogy a bicikli-estélyvel feltámadtak a valamikor óriási népszerűségnek örvendő „lövész-mulatságok”. Azóta meg volt a második bicikli-estély is, most pedig a harmadik készül. A multság hirneve pedig egyre csak erősödik, mert mindenki tudja, hogy a derék kerékpárosok kitesznek magukért; farsang utolsó napján pedig a kaszinó fényes termeiben a jó kedv, a fesztelenség, az izlés és szórakoztatni akarás tartja ünnepeit. Az idei estélyt, mely február 27-ikére esik, az egylet még az előzőknél is fényesebbé akarja tenni. Tegnapi első előértekezletén már nagyjában megállapította a műsort is, a melynek számaiban egyesül a mulattatás a jó izléssel. A rendezőség céljál tűzte ki a fokozatos siker elérését a azért a legjobb erők megnyerésén fáradozik, akiknek közreműködése mellett a várt eredmény sem maradhat el. A tegnapi értekezlet a multság főrendezőjének Sz. Szigethy Vilmos hirlap íróit választotta meg, akire egyben bízta az egész estély szervezését. Szigethy most alakítja meg a maga rendező-gárdáját, a mely egy szűkebb bizottság keretében fog segítségére lenni munkálkodásában. Az estélyen megjelenik a „Köszörűs” alkalmi lap harmadik száma az előbbieknél is mulattatóbb és aktuálisabb tartalommal. A lap szerkesztője, Sz. Szigethy Vilmos, felkéri ez uton is mindazokat, akik közleményeket akarnak abba írni, hogy kézírásaikat lehetőleg mielőbb juttassák az ő kezeihez a Torontál szerkesztőségébe.

— Táncestély. A nagybecskereki ifjúság, mint már említettük, január 20-án táncestélyt rendez a kaszinóban. A rendező-bizottság a következő urakból áll: Agoston Péter, Bakalovich Plátó, Bárdy István hdgy, ifj. Bauer Pál, Benkovich Mihály, Bodó Farkas, Borzecky Pál, Daun József, ifj. Daun Gyula, dr. Demkó Endre, Deutsch Alfréd, Emanuel Zsigmond, Erdős Béla, Fischer Emil, Franz József, Grünbaum Frigyes, dr. Hubert Zsigmond, Jakabházy Béla, Junker János, Koszits Elemér, Kovács Sándor, Kun Lajos hdgy, Liptay Dezső, Löwy Zsigmond, Lükő Barna szds., Marton Andor, Mayer Aurél, Messinger János, Papp Ernő, dr. Pollák Viktor, Popovics Pécsi Szilárd, Prann Imre th., Réczey Ödön, Rössner Róbert hdgy, Sajóviz Sándor, Semsey Gyula, dr. Steiner Gyula, Streitmann Antal, Stromp Miklós, Teszling Ferenc hdgy, Teszling József hdgy, Todorcsk Miklós, Török Ferenc, ifj. Tullics György, Várkony József, Wegemann Orestes hdgy, Weiner Henrik.

— Gazdakör Kis-Komlóson. 30 kiskomlósi földmives gazda, azon körülményre való tekintettel, hogy a megyei gazdasági egyesület részéről községük lakói mezőgazdaságuk felvirágoztatása érdekében már nagyon sokféle támogatásban részesültek, belépett a megyei gazdasági egyesület belépési nyilatkozatukban arra kérték az egyesületet, hogy az egyesület községükben egy gazdakört alakítson. A gazdakör megalakítása január hó 14-én történt, melyen a gazdasági egyesület részéről jelen voltak Marton Andor titkár és Petrács György e. vándortanár. Az új gazdakör tagjai a legszebb reményekkel néznek a gazdakör jövő működésé elé, melyet a gazdasági egyesület előreláthatólag a legnagyobb támogatásokban fog részesíteni.

— Jótékonyág. A jótékony nőegyesület választmányja f. hó 13-án ülést tartott. Ott voltak Steinitzer Gézáné alelnök, Haidegger Ödönné, dr. Brájjer Lajosné, Stagelschmidt Jánosné, dr. Weiterschan Józsefné, Müller Józsefné, dr. Sauerwald Bálintné, Menczer Lipótné és Kokits Luna. A szegények között 302 koronát osztottak ki. Az új évi üdvözetek megváltása címén Lucsics Miklósné 4 kor., Menczer Lipótné 4 kor. és Steinitzer Géza 10 koronát küldtek be az egyesületnek. A f. hó 6-án tartott nőegyesületi bál alkalmából a kiválóan sikerült rendezésért Marton Andor rendező-bizottsági elnöknek jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, valamint azon hölgyeknek, kik a jegyek elárúsítása körül szereztek érdemeket a kiket a gyűlésen lelkes óvációban is részesítettek. Dr. Brájjer Lajosné, dr. Sauerwald Bálintné 143 kor., Müller Józsefné és dr. Brájjer Lajosné 404 kor. 20 fill., Haidegger Ödönné és dr. Sauerwald Bálintné 400 kr., Keresztes Aladárné és dr. Perisits Zoltánné 333 kor. 40 fill., Kokits Luna és Bauer Henrikné 72 koronát gyűjtöttek, a pénztárnál befolyt 132 korona. Összes bevétel 1484 kor. 60 fill., összes kiadás 326 kor., tiszta jövedelem 1158 kor. 60 fill., azaz: ez eregyszáz ötvennyolc korona és 60 fillér, mely összeg az egyesület alaptőkéjéhez csatoltatott. — Fényesen nyilatkozott meg városunk polgárságának áldozatkészsége. Tetemes felülfizetés és adomány folyt be, mit az egyesület hálás köszönettel ezennel nyilvánosan nyugtat.

50 koronát adományoztak: Nagybecskereki takarékos és hitelegylet, Torontálmegeyi takarékos és hitelbank.

30 koronát: Nagybecskereki takarékospénztár.
20 koronát: Özv. Vécsey Eleonora, Kaszinó társulat.

14 koronát: Franz J. L., Rónay Jenő, Steinitzer Géza.

12 koronát: Poroszkay Béla.

10 koronát: Dr. Kuszing, Reitter Malvin, Népbank, Deutsch Zsigmond, Schlesinger—Pollákovics, Stagelschmidt János, dr. Dellimanics Lajos, Marton Andor, Osztr. magy. bank fiókja, Weisz Izidor.

8 koronát: Dr. Mangold Samu, dr. Vinczehidy Ernő.

6 koronát: Dr. Pollák, dr. Sauerwald, Napholtz Agoston, Haidegger Ödön, Kellner József, dr. Brájjer Lajos, Menczer Lipót és neje, Zsiros Lajos, dr. Mihálovics Ödön, dr. Grandjean József, dr. Eibeschtz.

4 koronát: Popovics P. Szilárd, Daniel Ferenc Wéner György, Popovics Arzén, özv. Kovácsné, Schlesinger Gerson, Baaden, Engel, Kelemen, dr. Nagyné, Daun Anna, Sindelás, Grünbaum Vilmos, dr. Stassik, Herczl Sándor, Stein, Rózsa Emil, Andel Károly, Heese Nelli, dr. Kiss János, Filkovic Jozefin, Hegedüs Jánosné, Hornitzek H., Borzecky, Réczey, Hayda, dr. Gyorgyevics, özv. Kodárné, Mayer Rezsőné, Balázs József, Bőriparosok szövetkezete, özv. Muncsicsné, Oldal, Grünberger, dr. Plechl, dr. Duka László, Mihálovics Karolin, dr. Polgár Sándor, Chudowszky Géza, Szathmáry, Braun, D'Elvert, dr. Haidegger Lajosné, Eisenstädter, Kokits A. F., Mangold Herman, Hadfy Döme, Freund Samu, Karlsburger, Kovács Gedeon, Rosenfeld, Prasák, Menczer Malvin, dr. Kardosné, dr. Goldmann Józsefné, Löwy Ilona, dr. Gutmann, Schlesinger Irma, Oroszi Lajos, Kohn Hermann, dr. Magyar, Demkó Pálné, Steingaszner Hermína, özv. Schwartz Mihályné, dr. Végh Lajosné, dr. Hirschlné, özv. Haidegger Matild, Hertelendy Ferencné, dr. Holländer Lászlóné, Csuszner Mária, Kiss Sándorné, Krsztics Jánosné, Ujváry, Hermann Gusztáv.

3 koronát: Dr. Stern Lázárné, Eckstein, dr. Petrovics Szvetozárné, Urmann, Kleiner.

2 koronát: Eckfeld Amália, Petri J., Helmbold, Tersin, Erős, Eckstein, Linyácsky Mária, Schnitzler, dr. Klein Mórné, Zimmerer, Partilla Mária, Veszp, Michael Béla, Merschorf, Konkolyi, Olvashatlan, Wilhelm Ferenc, Grünzweig Henrik, Schenk, N. N., Steyer István, Bencze, Olvashatlan, Finkelstein Adel, Kothstein, Straki testvérek, Scheirich Pál, Wischt Ferenc, Erdődy, Mike, Spiczter Róza, Maugsch, Zolkievic, Bánfalvi, Lovieser, Olvashatlan, Mihálovics Lászlóné, Grün Izsó, Mesznik, Rózsa Ignác, Perger Elza, Knyaskó, Tury Mihály, özv. Ferenczy Jánosné, dr. Plechlné, özv. Wohlfinger, Pálffy Hermína, Dinsztlné, dr. Fialowszky, dr. Nónay, Keszler, Menczer Ignác, Weiterschan Laura, Hadfy Miklósné, Kamenszky, Gerner Fanny, Nanika Józsefné, Strusz Franciska, Liszkayné, Jákó Katalin, Harmath Adolfné, Fischer Lipótné, Binczberger, Szávics Sándorné, Opolczer Lajosné, Bauerné, Gönczyné, Hiller Arnoldné, Marok, Feigl, Hack Ludmilla, Lucsics, Broško Mária, Stagelschmidt Paulin, Kadelsburger, Kereszturi, Winglerné, Hegedüs Kálmán, Löwy Ignác, Dömötör Dezső, dr. Riesz Jakab, Szabó, Jakabházy

Béla, Weisz, Funk, Wégh, Hiller László, Szemrakov, Deutsch I. né, Hollender, Hayfeld, Benedek Jenő, Wertheim Gyula, dr. Fried, Geiger, Alföldy, Eibeschtz Karolin, Klein Etelka, Beck Sándor, Pákozdy István, Broncs Ernő, dr. Kokron, dr. Milos Aurel, Virágh, Szabó, Temmer, Deixner, Langerné, Karner Gusztáv, Stojkovic, Váry Dezső, Jandricsics, Olvashatlan, Szilágyi B., Botka, Berkes L. né, Blum, Winter, Szekulics Sonnenfeld Vilmos, Jónász Bertalan, dr. Milosné, Winter Miksáné, Várady Katalin, Brukner Jakab, Jeszenszky Nándor, Schwarz Lajos, Telfel Ferenc, Lienert, Tolveth Károlyné, Bilitzné, Armbrusztér Józsefné, Prandel, dr. Bilitz Béla, Huber, Liptay, Eckfeld, Neuman, Pétsich, Szávica, Hirtenstein, Krcselics, Kék, Stasik Lujza, Hödl hadnagy, Novák, Jokly, Schmidt, Lang Teréz, Tury Mihályné, Rác Jakab, Ferenczy Mórné, Kovács Péter.

1 koronát: Goldberg M., Prokics, Braun, Klein Herman, Grün, Baaden, Radojcsics, Olvashatlan, Mittermayer, Kéler Elekné, Olvashatlan, Albrecht Mariaka, Emanuel, Schwarz, Kozenkayné, Strausz, Frölich, 3 Olvashatlan, Edenburg, Erdős, Ember, Schwarz, Hauser, Konkolyi Imre, Pétsch Mária, Mencez H., Dragodán, Láng, Scheirich, Schneller, Blazsey, Olvashatlan, Molnár Lőrinczné, Léth.

80 fillért: Eliás.

60 fillért: Rakits Draga.

40 fillért: Sebestyén.

20 fillért: Erdődy Béla, Krumenacker Lipót, Olvashatlan, Schwirtlich és Schnebacher.

— **Uj tejszövetkezet Torontálban.** Ez évi január hó 13 án délelőtt megalakult Kis-Teremián a tejszövetkezet. A megalakítási munkálatokat a megyei gazdasági egyesület végezte, melynek képviselőjében az alakuló közgyűlésen Marton Andor titkár és Petrás György a gazdasági egyesület vándortanára voltak jelen, kik Kis-Teremiáról folytatták utjukat s meglátogatták Nyerő, Nákófalva és Nagy-Komlós községeket, mely községekben tejszövetkezetek alakításának előmunkálatait teljesítették, Kis-Komlóson pedig megtekintették a már működésben levő tejszövetkezetet, mely tejszövetkezet szintén a gazdasági egyesület közbenjárásával még a múlt évben alakult meg.

— **Állatjárványok.** Nagy-Gáj községben és a Czernya-községhez tartozó Rokin pusztaán a sertésvész járványszerűleg fellépett, miért is nevezett községek alispáni rendelettel zár alá helyezték. Hasonlóképpen Bánlak község is, az ott fellépett rühkór miatt.

— **Botrány a bálteremben.** Karneval herceg alig kezdte meg mézeshetét, már is szűgyenkeznie kellett. Legalább így írják ezt Módoeről, a hol az odaváló fiatalok szombaton este a Zágráb szállóhoz címzett vigadóban sikerült tánc estélyt rendezett volna, ha egy kínos incidens meg nem zavarta volna a mulatozók fesztelen, jó hangulatát. A bálterem közepén ugyanis tettelegességre került a dolog egy odaváló járásbíró-sági tisztviselő és egy tartalékos honvédhadnagy között, a mi nem kis pánikot idézett elő a megjelent nagyszámu hölgyek között. A feltűnést keltett ügy most a lovagiasság útjára lesz terelve, ha ugyan el lehet majd így intézni, mert éppen e miatt csattant oly nagyot a bálteremben.

— **A bevert ablakok.** Lapunk január 8-iki számában megírtuk, hogy Benó Agnes Arany János-utcai lakosnőnek ablakait beverték és a tettes Róka Ferenc lett volna. Mint a rendőrség előtt lefolyt vizsgálat kiderítette, az ablakbeverési história szóról-szóra igaz, csupán a tettes nem Róka Ferenc volt. Hogy ki, azt még most sem tudják.

— **Állatbetegségek.** Torontálvármegye állatbetegségeinek legutóbbi statisztikája, mint a „Földmívelési Ertesítő” közli, a következő:

Veszétség:

alibunári j. Alibunár 1 u.
zsombolyai j. Grabác 1 u.

Takonykór és bőrféreg:

nagyszentmiklósi j. Német-Csanád 1 m., Valkány 1 u.,

perjámosi j. Perjámos 1 u.,

törökbecsei j. Aracs 2 u.,

zsombolyai j. Zsombolya 1 u.,

Nagy-Becskek v. 8 u.

Rühkór:

nagyszentmiklósi j. Nagy-Ósz 1 l., Nagy-Szent-Miklós 1 l.

Sertésvész:

bánlaki j. Nagy-Gáj 1 p.,

nagybecskereki j. Szerb-Elemér 1 p.,

nagyszentmiklósi j. Kis-Zombor 1 p., Német-Nagy-Szent-Miklós 2 u.,

perjámosi j. Szent-Péter 7 u.,

törökbecsei j. Aracs 35 u., Török Becse 11 u.

zsombolyai j. Magyar 1 p.

— **Kuruzslás áldozata** Czvetkov Katica 24 éves fiatal asszony anyának érezvén magát, ahelyett, hogy a rendes tudós asszonyhoz, a szülésznőhöz fordult volna, Szelezsán Gigáné Anica vásártéri vén asszonyhoz küldött, aki kuruzsló szerekkel olyformán kezelte a fiatal asszonyt, hogy tegnap gyermekágyi lázban meghalt. A szép Katica most kiterítve fekszik Báthory-utca 925. sz. a lakásán. A kuruzsló asszony ellen folyik a vizsgálat.

— **Tolvajinasok.** Winkler Ferenc aradai-utcai géplakatos panaszt tett a rendőrségnél, hogy inasai nyers rezet és félig kész réztárgyakat lopkodnak már hosszabb idő óta és azokat különféle helyeken értékesítik. Most az orgazdák ki nyomozása folyik, ami sikerrel kecsegtet.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **A módosi járásbíró ügybeosztása január elsejétől a következő:**

Elnöki ügyek. (El. lajstrom), intézője dr. Szőke Károly, kir. járásbíró.

Egyezségi ügyek. (Eg. lajstrom), intézője dr. Szőke Károly, kir. járásbíró.

Fizetési meghagyások. (Fh. és Fm. lajstrom), intézője dr. Szőke Károly, kir. járásbíró.

Sommás perek. (Sp. I. lajstrom), A—J., intézője dr. Szőke Károly, kir. járásbíró.

Sommás perek. (Sp. II. lajstrom), J—Z. intézője Oltványi Ottó, kir. járásbíró.

Örökösödési ügyek. (O. és Öb. lajstrom), intézője dr. Vicsék András, kir. albiró.

Anyakönyvi ügyek. (A. lajstrom), intézője Oltványi Ottó, kir. albiró.

Végrehajtási ügyek. (V. lajstrom), intézője dr. Szőke Károly, kir. járásbíró.

Polgári ügyekben érkezett megkeresések. (M. lajstrom), intézője dr. Vicsék András, kir. albiró.

Polgári vegyes ügyek. (Pv. I. lajstrom), intézője dr. Szőke Károly, kir. járásbíró.

Polgári vegyes ügyek. (Pv. II. lajstrom), intézője dr. Vicsék András, kir. albiró.

Vétségi és kihágási ügyek. (B. I. lajstrom), A—J., intézője dr. Zoltán Sándor, kir. albiró.

Vétségi és kihágási ügyek. (B. II. lajstrom), J—Z., intézője Spyers Durán Alfréd, kir. albiró.

Büntető ügyekre vonatkozó megkeresések. (Bm. lajstrom), intézője Kraicz Ernő, kir. albiró.

Büntető vegyes ügyek. (Bv. lajstrom), intézője Spyers Durán Alfréd, kir. albiró.

Vizsgálóbírói ügyek. (Vb. lajstrom), intézője dr. Zoltán Sándor, kir. albiró.

Bűnvizsgálatoknál a nyomozást teljesíti (Bm. lajstrom) Kraicz Ernő, királyi albiró.

A szóbeli kereseteket, kérelmeket, nyilatkozatokat Oltványi Ottó, kir. járásbíró;

egyezségi eljárásra és fizetési meghagyásra vonatkozó szóbeli kérelmeket és nyilatkozatokat dr. Szőke Károly kir. járásbíró;

bűnvádi, vétségi és kihágási ügyekre vonatkozó feljelentéseket Spyers Durán Alfréd, kir. albiró veszi fel.

Szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat, valamint a büntető ügyekre vonatkozó szóbeli feljelentéseket rendszerint szombati napon kell d. e. 9—12 órák alatt előterjeszteni.

Egyezségi kísérletekre való idézés és a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmek és nyilatkozatok, a büntető ügyre vonatkozó feljelentések, melyek gyors elintézését igényelnek, ugyisint azok is, a melyeknek előterjesztése határidőhöz van kötve, a hivatalos órák alatt mindig elfogadhatnak.

TÁVIRATOK.

A király vadászaton.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Ó Fel-sége ma Lipót bajor herceggel Neuberghé utazott szarvasvadászatokra.

A delegációkból.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből jelentik: A magyar delegáció ma délelőtt 11 órákor Szapáry Gyula gróf elnöklete alatt nyilvános ülést tartott, amelyen a gazdasági albizottság jelentése alapján elfogadták a delegáció költségvetését, hasonlóképpen a megszállott tartományokra vonatkozó előirányzatot is elfogadták s egyuttal a közös pénzügyi-

niszternek köszönetét és elismerést szavaztak. A zárszámadás tudomásul vétetvén, a közös kormánynak megadták a fölmentvényt.

A legközelebbi nyilvános ülés holnap (szerdán) déli 12 órákor lesz.

A hetes egyeztető-bizottság ma délután tart ülést.

A kath. autonomia.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Vaszary Kolozs biboros hercegprímás ma küldte szét a meghívókat az országos autonómiai kongresszusra, mely f. január 31-én nyílik meg Budapesten a főrendiház üléstermében.

Elhunyt őrgróf.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Pallavicini Károly őrgróf, a londoni nagykövetséghez beosztott tiszt, aki a minap egy rókavadászat alkalmával lebukott lováról, tegnap este Keltonban meghalt.

Az abruzzói herceg eltűnése.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából jelentik: Az északsarki ultra indult abruzzói hercegről még mindig nincs semmi hír. A királyi család aggodalma napról-napra nő.

Öngyilkos rendőrőrmester.

Budapest, január 16. (A „Torontál” ered. táv.) Zentáról jelentik, hogy ott Rottenbücher Miklós öngyilkos lett, előbb azonban rálőtt a feleségére is. Reggel fölkereste az asszonyt a konyhában és leirhatlan szavakkal illette. Az asszonynak válaszára már nem volt ideje, mert Rottenbücher hirtelen revolvert rántott elő és rálőtt a feleségére, aki a golyótól találva jajveszékelve összerogyott. A másik pillanatban Rottenbücher a szive fölé szorította a revolverét és mesteri lövéssel agyonlőtte magát. A szerencsétlen őrmester nyomban meghalt. Az asszonynak semmi komoly baja nem történt, mert a golyó a jobboldali mellbimbón keresztül hatolva, balfelé a bőralatti csipőig jutott, a hol az orvosok megtalálták s könnyű szerrel eltávolították. Rottenbücher rendőrőrmesternek Barsi Margit a második felesége volt a csak 6 hónap előtt kelt véle egybe. Házasságuk mindvégig nagyon szerencsétlen volt s a házastársak között a féltékenységi jelenetek, hűtlenségi gyanúsítások napirenden voltak. Legutóbb is kölcsönösen hűtlenséggel vádolták egymást férj és feleség. Mind-ezen meg-megújuló vádaskodások annyira elkeserítették a szerencsétlen férjet, hogy már napok előtt elhatározta, hogy megöli a hűtlen asszonyt és megöli önmagát is. Öngyilkossága előtt való napon levelet irt a polgármesterhez, az alkaptányhoz és a községi bíróhoz, amely levelekben felesége hűtlenségét és alaptalan rá-galmazásait említette a véres tettének indító okául.

Dementi.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból a szerb vál-sághireket határozottan megcáfolják.

Háboru Délafrikában.

Budapest, január 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Londonból jelentik január 15-iki kelettel: Warren tábornok tizezer emberrel átkelt a Tuzela folyón és csapatai betörték Oranje tartományba. A burok Ladysmith alól elvitték ágyúikat és most Buller fogadására készülnek.

Határidő-üzet.

Budapest, jan. 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kinálat, kereslet egyaránt nyomott. Arak 5 krral estek. Kötetett:

Buza 1900. áprilisra	7.66—7.67
Buza 1900. szept.-re	7.79—7.80
Rozs áprilisra	6.34—6.36
Zab áprilisra	5.01—5.02
Tengeri 1900. májusra	4.94—4.95

Hirdetések.

188. kig. számhoz 1900.

55-3.2

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Ny er ő községben tisedésben levő, 300 frt javadalmazással egybekötött irnoki állásra ezenel pályázatot hirdetek. Felhivom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt, nyelvismerttűket igazoló kérvényüket hozzám f. é. január hó 25-éig annál inkább küldjék be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Nagy-Szent-Miklós, 1900. január 9-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

10687. tlkvi szám 1899.

54-1.1

Arverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Braun Mór javára 87 frt 50 kr. tőke, 35 frt 60 kr. már megállapított, 7 frt 85 kr. jelenlegi s még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144. §. alapján és 146 §-a értelmében Nenadovits Velimir, mint Czarevits Milivoj birtokutóda tor-szigeti lakos ellen ezen kir. járásbíró területén és a Tor-sziget község határában fekvő és a tor-szigeti 2068. sz. tkvben foglalt 61. hrsz. II-d. 4 hold I. oszt. szántóra 642 frt becárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Torontál-Sziget községében 1900. évi február hó 23-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a

következő, ugy a tlkvi hivatalban, mint Torontál-Sziget községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

- 1 Kikiáltási ár a becár.
- 2 Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlaszi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, 1899. évi november 30-án.

Tóth,
kir. aljbíró.

Hirdetések

felvételnek a

„Torontál”
kiadóhivatalában.

Tüzifa.

 Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérésékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,

Korona-utca 585/II. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-x-3

Ugyanitt több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.

Meghívó.

A torontál-szécsányi hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja III. rendes közgyűlését

1900. év február hó 8-án délelőtt 10 órakor a községi házban tartja meg, melyre az üzletrésztulajdonosokat van szerencsénk tisztelettel meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről, zárszámadások be-terjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal.
4. Két igazgatósági tagnak kisorsolása és választása.
5. Egy felügyelő-bizottsági tagnak választása.
6. Egyéb indítványok.
7. Két hitelesítőnek választása.

Az igazgatóság.

Tagok száma: 290.

Üzletrészek száma: 644.

Cselekvő. — Activa.

Mérleg számla. — Bilanz-Conto.

Teher. — Passiva.

		forint		kr.				forint		kr.	
1	Készpénz — Bar-Cassa	66	31	1	Üzletrészbefizetés — Antheile-Einzahlung	9087	20				
2	Váltóárca — Wechsel-Portefeuille	44851	50	2	Takarékbetét — Spareinlagen	8367	31				
3	Leltár — Inventar	420	—	3	Megyei központi hitel — Com.-Central-Credit	22704	—				
4	Központi üzletrészek — Central-Antheile	750	—	4	Országos központi hitel — Landes-Central-Credit	4775	—				
				5	Betétdó — Einlage-Zins-Steuer	32	25				
				6	Tartalékalap — Reservefond	353	53				
					Nyereség — Gewinn	818	52				
						46087	81				

Tartozik. — Soll.

Nyereség- és veszteség-számla. — Verlust- und Gewinn-Conto.

Követel. — Haben.

		forint		kr.				forint		kr.	
1	Visszleszámitolási kamatok — Reescompte-Zinsen	1519	18	1	Váltókamat — Wechselzinsen	3439	93				
2	Betétkamatok — Spareinlags-Zinsen	317	06	2	Beiratósi díj — Einschreibgebühr	29	—				
3	Tiszti fizetések — Beamten-Gehälter	451	32	3	Késedelmi kamat — Verzugs-Zinsen	19	89				
4	Iroda- és személyi költségek — Kanzlei- und Personal-Spesen	173	56	4	Értékpapír — Werthpapier	250	—				
5	Kamatadó — Zins-Steuer	35	69								
6	Lakbér — Miethzins	96	—								
7	Központi üzletrész — Central-Antheil	250	—								
8	Tiszteletdíj — Honorar	50	—								
9	Leltárleírás — Inventarabschreibung	27	49								
	Nyereség egyenlegül — Gewinn per Saldo	818	52								
		3738	82								

Tor-Szécsány, 1899. december hó 31-én.

Takó Antal s. k.,
könyvelő. — Buchhalter.

Kathrein Miklós s. k.,
elnök. — Präses.

György Christian s. k.

Az igazgatóság: — Die Direction:

Kremer János s. k.

Prokta Péter s. k.

Hillier János s. k.

Ankner Antal s. k.

Jelen mérleg, nyereség- és veszteség-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és mellékkönyvekkel megegyezőnek találtuk.
Tor-Szécsány, 1900. január hó 8-án.

A felügyelő-bizottság: — Der Aufsichtsrath:

Neurohr Károly s. k.,
elnök. — Präses.

Vuchetich István s. k.

Scheirich János s. k.

57-11

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.